

BOJ PARAŠUTISTŮ

Předkládám stručně námět k diskusi o věci, která se mi zdá být dnes neaktuálnější.

Je to problém parašutistů. Vyjímaje ojedinělé případy za poslední války, kdy jednotlivci, hlavně za účelem zpravodajským byli vyhazováni z letadel—ne pomocí padáků—v týle nepřítel, vynořila se tato otázka ve větším měřítku snad po prvé kolem roku 1934 v Rusku, kde také byli parašutisté po prvé použiti hromadně v roce 1936 během manévru, a to v boji o Kijev; skutečně také se podařilo—za jejich pomoci—město ovládnouti v době poměrně krátké.

V příštích letech bylo použito jednotek ještě větších—avšak zprávy o nabytých zkušenostech k nám nepronikly.

Po Rusku následovalo Německo organisováním praporů letecké pěchoty, pak Itálie a Francie a konečně i my. Francie prakticky těchto oddílů nepoužila, Itálie pouze během své akce v Habeši, a to jen pro shazování materiálu. K vysazování bojovníků v týle Habešanů se Italové neodvážili. Německo použilo parašutistů během této války již několikrát, a to jak na východní, tak i na západní frontě.

Oddíl naší letecké pěchoty nebyl—bohužel—veden prakticky v činnost. Prosazování jeho organisování dalo mnoho práce. Bylo namítáno, že podobné jednotky jsou použitelné pouze na rozlehlých pláních Sibíře, snad Polska, ale nikdy ne v silně zalidněné střední Evropě. Se svou myšlenkou jsme prorazili teprve po tvrzení, že největší armády světa tyto jednotky stále organisují a cvičí, že je nutno znáti možnosti použití a činnost těchto jednotek, abychom se mohli proti nim účinně brániti, i když bychom jich v budoucnosti sami ofensivně použiti nemohli. Bylo zamýšleno postavit menší—vlastně zkušební—oddíl, který měl býti cvičen v úkolech destrukčních a později snad jeho činnost měla býti rozšířena i na úkoly zpravodajské a čistě bojové.

Hlavním vzorem nám byla organisace a předvídané úkoly parašutistů německých. Bohužel pro různá úsporná opatření, organisování jednotky bylo stále oddalováno, přípravné práce zdržovány, a v tomto stadiu nás zastihl 15. březen 1939.

Jak jsem se zmínil, ve skutečné válečné akci použili letecké pěchoty pouze Němci; a poněvadž oni jsou dnes naším bezprostředním nepřítelem, chci se zabývatí hlavně jimi.

Podotýkám předem, že mi nebylo možno sehnati dostatek pramenů a nečiním si tedy nároků na uznání úplnosti tohoto námětu.

Leteckou pěchotu možno vysazovati v týlu nepřítel dvěma způsoby:

1. Seskokem z letounů pomocí padáků.
2. Normálním vysazením jednotek po přistání na nepřátelském území.

Pro první možnost budu užívatí výrazu „parašutista“, pro druhou „výsadek“.

Z letadel možno vysazovati oběma způsoby osoby, výzbroj a munici pro ně, jakož i potraviny; pro větší bojový materiál jako děla, tanky, vozidla a pod., lze prozatím použití pouze způsobu druhého, ačkoliv se vyskytly návrhy a náměty i pro jakousi kombinaci obou těchto možností.

Německo při vypuknutí této války mělo asi tři „Fallschirmjägerregiment“. Stále však úsilovně cvičí jednotlivce i jednotky a tvrdí se, že dnes má k dispozici asi dvě divise parašutistů. Kromě nich může ovšem použití k výsadekům i normálně cvičené pěchoty.

Pokud se týká leteckého materiálu má k okamžitému použití letadel k přepravě asi poloviny výše uvedených sil—pro druhou polovinu může shromáždití letouny v nejkratší době. Nutno však očekávati, že snadnou Němců bude dosáhnouti v nejkratší době pohotovosti úplné.

Jednotlivci jsou vyzbrojeni automatickou pistolí s příslušnou municí, útočným nožem—pro boj z blízka—a krabicí s nejnutejší potravou. Hlava je chráněna dobře přiléhající přilbou; tato je bez okrajů, aby byl zmenšen odpor vzduchu. Oděv je co nejjednodušší, boty jsou speciálně vyrobené bez šněrování s gumovou podrážkou.

Pro skupinu několika lidí jest výzbroj speciální, která dává každé skupince vysoké palebné možnosti. Výzbroj jest spouštěna za každým třetím skokanem nebo shazována zvláště v obalech, které jsou válcovitého nebo kuželovitého tvaru a zaručují zabezpečení materiálu při dopadu na zem; mohou býti opatřeny kolečky (jako podvozek na způsob ručních vozíků) ke snadnější dopravě po zemi.

V poslední době bylo zkoušeno dopravovati asi 30 kg materiálu zároveň se skákajícím parašutistou. Jelikož však letcův padák by tuto velkou váhu nedovedl při dopadu dobře odbrzditi, bylo zavazadlo zavěšeno na lano, navinuté na cívku, kterou

Č. 1/51
má parašutista připevněnou na těle. Asi v 80 metrech nad zemí parašutista lano uvolní, toto je tíhou zavazadla odvinováno, při čemž prudkému dopadu je zamezeno automatickou brzdou na cívce. Padák, ulehčen o váhu zavazadla, odbrzdí pád parašutisty, který pak přistává normální rychlostí 6 až 9 m/sec.

Rychlost dopadu je závislá od konstrukce padáku a možno ji regulovati účinnou manipulací se závěsnými šňůrami během pádu. Tímto způsobem je také možno působiti částečně na směr pádu a místo dopadu. Po dopadu se parašutista ihned odpoutá a je připraven ke svému úkolu, to jest buď samostatné akci nebo shromáždění se jednotky, shromáždění materiálu atd.

Parašutisti jsou dopravováni v letounech různých typů, nejčastěji po 10 až 12 lidech. Letouny jsou upraveny tak, aby se mohlo seskakovati z obou stran najednou, čímž se vyprázdnění letounu značně urychlí. Aby byla zaručena správná funkce všech padáků, provádí se jejich otevření automaticky z letounů; při přiblížování se k cíli, je dán povel klaksonem, načež všichni skokani zavěsí lanko uzávěry padáků na lano, probíhající podél vnitřní stěny letounu. Lanka padáků kloužou po tomto průběžném laně k východu a při výskoku parašutisty jsou váhou tohoto vytržena z uzávěry padáku, který se otevírá.

Jiná možnost jest, že skokan otevírá si padák po opuštění letounu sám. Může regulovati rychlost padáku tak, že větší trať prolétne bez použití padáku velmi rychle a teprve ve výši kolem 150 až 100 metrů padák otevírá, jeho pád jest odbrzděn a skokan přistává bezpečně na zemi.

Právě popsané zpožděné otevření padáku má také mnoho výhod: letouny se mohou pohybovati ve velkých výškách, čímž se chrání před palbou se země; skokan padající, možno říci volným pádem, neposkytuje pro docílenou rychlost a svou nepatrnost v prostoru vůbec cíle pro pozemní palbu. Při otevření padáku ve 150 metrech je zorný uhel pozorovatele tak malý, že obyčejně skokan mizí za nejbližším horizontem tvořeným stromy, budovami a pod. A konečně, předmět letící bez padáku, není tak snadnou hříčkou případných vzdušných proudů a jistěji a v menším rozptylovém obrazci dopadá k vytčenému cíli, což umožňuje snadnější shromáždění jednotky.

Naproti tomu nevýhoda plynoucí z velikých výšek je ta, že skokani musí býti na dobu přepravy opatření proti zimě, měnícímu se tlaku vzduchu, po seskoku se pak musí zbavovati věcí pro boj nepohodlných (těžké oděvy, dýchací přístroje a

č. 1/41
pod.) a co se získá na zmenšeném rozptylu seskakující jednotky, ztrácí se na přesnosti dosažení pozemního cíle, jehož zamíření z velikých výšek je velmi obtížné.

Němci pokládají za nejpriznivější výšku seskoku 300 až 100 metrů s automatickým otevřením padáku při výskoku z letounu.

Letouny letí ve vzdálenostech asi 400 až 500 metrů za sebou. V letounech je asi po 12 lidech, kteří musí býti schopni opustiti letoun v době 10 vteřin. Doba pádu je různá, podle výšky a způsobu seskoku.

Počítáme-li rychlost letounu 240 km/hod., uletí stroj za zmíněných 10 vteřin asi 500 m. To znamená, že 12 mužů je theoreticky roztroušeno na trati 500 m. Letí-li letoun ve výši 300 metrů a počítáme-li průměrnou rychlost pádu 6 m/sec., skokan dosáhne země za 50 vteřin, což znamená, že za jednu minutu po seskoku prvního muže je celé družstvo dole, na trati 500 m dlouhé. Poněvadž však další letoun následuje v 500 metrech, kteroužto vzdálenost uletí za 10 vteřin, první muž druhé posádky skáče nad cílem theoreticky současně s posledním mužem posádky předcházejícího letounu.

Budeme-li počítati, že rota parašutistů má asi 150 mužů, přijdeme k výsledku, že potřebuje k přepravě nad cíl asi 13 letounů; při letu strojů za sebou dostaneme nepřetržitý dešť skokanů a zmíněných 150 lidí může opustiti stroje a dosáhnouti země přibližně *za tři minuty* od seskoku prvního.

Němci počítají, že seskok a shromáždění této jednotky musí býti provedeny nejdéle za 15 minut. Tvrdí, že během jedné hodiny mohou takto vysaditi 3.000 mužů. Myslím však, že toto se dá předpokládati pouze za ideálních poměrů jak terenních tak povětrnostních, za bezpečné pomoci dobře organisované 5. kolony a minimálních opatření pozemní obrany. Je to theorie.

Naproti tomu praxe nám ukázala, že v Norsku skákali parašutisti z výšek tak malých, že mnozí se zabili, těžce zranili a většina dalších, jimž se seskok podařil, byla nezdarem svých druhů tak deprimována, že se vzdávala. Myslím, že malé výšky byly „omylem“ navigátorů nad hornatým terénem.

V Holandsku pak, přes to, že zde bylo docíleno jistých úspěchů, o nichž se zmíním dále, měli parašutisti takové ztráty, že mnohdy z celé osádky letounu zůstali na živu třeba i jen dva lidé. Proč? Protiletadlové baterie, jakmile viděly padající skokany, obrátily *prý* svůj zřetel proti těmto, aniž by si všímaly letounů samotných. Jakousi přehradnou palbou dosáhly velmi dobrých výsledků, a ostatek pak dokonala obrana pozemní. A nesmíme zapomínat, že tato nebyla v

č. 1/44
Holandsku téměř organisována. Holandsko bylo sice připraveno na tak zv. „zadní frontu“, ale touto byla míněna invase z moře, ale ne vysazování lidí ze vzduchu.

Dosavadní použití parašutistů bylo vždy podmíněno podporou páte kolony. Tato měla za úkol vytýčiti místa pro seskok (přistání), dávat skokanům nebo letounům různá znamení optická, podati příslušné informace orientační, opatřiti potřebná vozidla a případně dodati potraviny, střelivo atd.

Parašutisté jsou mladí lidé — kolem 20 roků — dobrovolníci. Po stránce tělesné musí vyhovovati hlavně srdce, plíce, pevná kostra, přiměřené svalstvo a šlachy a váha musí býti úměrná celé tělesné konstrukci.

Po stránce mravní jsou němečtí parašutisté velikým otazníkem. Byli mezi nimi lidé mravně naprosto zvrhlí, nešťtící se ani vraždy nejbližšího starce nebo ženy, jež viděli po svém dopadu na zem a kteří se nezdáli těmto hrdinům dosti bezpečni. Byli a jsou mezi nimi političtí fanatici; rozhodně nutno doznati, že jsou to lidé, kteří jdou odhodlaně a s rozvahou vstříc svému úkolu a osudu.

Jejich výcvik jest zhruba rozvržen na dvě části:

1. Základní, trvající asi 4 týdny, během nichž cvičenec musí provést alespoň 6 seskoků z letounu z různých výšek.

2. Doplnovací, věnovaný hlavně intensivnímu výcviku pěšímu. Samozřejmě, že se nezapomíná na pečlivý výcvik v orientaci, ve střelbě, boji z blízka, rázném a rychlém rozhodování, poznávání způsobu boje cizích armád a učení se cizím řečem.

Zdá se, že základní výcvik má připravit nováčka k případnému použití v době co nejkratší. Teprve nedojde-li k tomuto použití, „docvičuje“ a zdokonaluje se výcvikem doplnovacím.

Za poddůstojníky jsou vybíráni lidé o něco starší, politicky i bojově naprosto spolehliví a zkušení.

Slyšel jsem, že v Holandsku veleli parašutistům důstojníci, staří i 40 roků. Velitel skáče z letounu zásadně první.

Oddíly parašutistů mohou mít různé úkoly.

Mohou prováděti samostatné akce destrukční, zpravodajské a bojové nebo připraví, případně upraví, letištní plochy a prostory pro přistání dalších letounů z výsadky. Tento úkol je pravidelně spojen s bojem o získání vyhlédnuté plochy, nebo normálního letiště, jeho obsazení a zajištění. Jde o získání

č. 1/41
jakéhosi předmostí, které je pak nutno udržeti až do vysazení dalších, vlastně v pravém slova smyslu bojových jednotek.

Byly názory, že terén, vyhlédnutý pro přistání letadel mimo normální letištní plochy, musí být dříve rekognoskován, fotografován a pečlivě prozkoumán. Vyskytly se však také hlasy, že toho není potřeba. Můj názor je, že zvláštního průzkumu by nebylo třeba, kdyby šlo pouze o menší akce parašutistů. Mají-li být provedeny výsadky mimo stávající letiště, je nezbytně třeba provést předem pečlivý průzkum vyhlédnuté plochy, která musí býti přibližně 400×400 metrů a pokud možno bez překážek.

Chceme-li použití k výsadbám stávajících letišť, je nutna rekognoskace také — a to hlavně pokud jde o obranná zařízení letišť —, jejich situování k okolí, komunikacím, případným dalším cílům atd.

V každém případě je třeba vyhlédnutý terén předem obsadit parašutisty a připravit pro přistání letadel s normální pěchotou, dělostřelectvem, případně obrněnými vozidly.

Parašutistů lze použít k úkolům destrukcím: Malé hlídky, vybavené ženijním materiálem, mohou býti vysazovány hlavně k ničení důležitých komunikačních zařízení jako křižovatek, přejezdů, vyhybek, zdymadel atd. Nemyslím, že by se se zdarem dalo použití menších jednotek k obsazování jednotlivých továrních objektů, byť i o samotě stojících. Vylučuji to v průmyslových centrech a velkých továrních komplexech. Za to nutno dbáti obrany elektráren, vodáren a plynáren, které bývají často situovány dále od osad a k jejich udržení v chodu není třeba početné obsluhy.

K účelům zpravodajským počítám propagandu a úmyslné vzbuzování paniky. Lze vysadit parašutisty v stejnokrojích cizích armád nebo i v občanských šatech. Jejich účelem je odvracet pozornost od pravé situace, zkreslovati, případně rozšiřovati falešné zprávy, vzbuzovati nespokojenost, prováděti teror a pod. Jsou známy případy z Polska i Holandska, kdy „raněný civilista“ nebo „z fronty utíkající voják“ šířil zprávy o průlomu vlastní fronty, o pobití vlastních jednotek, o rychlém postupu nepřítelů, nebo jiní zase rozšiřovali u jednotek v první linii, že velké parašutistické oddíly jsou vysazovány v jejich týle, že občanstvo nebo vojenské jednotky za frontou se bouří atd. A toto právě jsou okolnosti, které dopomohly Němcům k jejich úspěchům v Polsku a v Holandsku, vzdor velkým ztrátám, které parašutisté utrpěli. A myslím, že nelze tvrditi, že to byly ztráty „enormní“ — poněvadž přes téměř úplné zničení jednotek, byl splněn úkol, jehož účelem bylo

rozvrácení fronty. Bohudíky, nepodařilo se rozvrátiti morálku holandského vojáka a občana.

Při budování obrany proti parašutistům nesmíme tedy zapomenouti, že tito mohou býti vysazováni v různém převlečení a různě vybaveni (tiskoviny, zbraně, vysílací a signální přístroje a pod.), ale že za jistých okolností mohou přistávat i na širokých silnicích, sportovních hřištích, řekách, kanálech a pod.

Nesmíme zapomenouti, že vysazení parašutistů na letišti může předcházeti bombardování ve „vlnách“, že v posledních „vlnách“ místo pum mohou býti shazováni parašutisté, aby, využívajíce zmatku způsobeného bombardováním, dosáhli snáze svého úkolu.

Nesmíme zapomenouti, že k odvrácení pozornosti obrany mohou býti na určitých místech shazovány figuriny s automatickými strojky, znázorňujícími palbu (viz Polsko), zatím co na místech opačných jsou vysazováni skuteční parašutisti.

Nesmíme zapomenout, že k přepravě parašutistů lze použiti i několika kluzáků ve vleku letadla motorového. Každý kluzák může býti obsazen až i šesti lidmi. Mají-li kluzáky poměr klouzavosti 1 : 10 — a jsou-li odpoutány ve výši 4.000 metrů, může motorové letadlo změnit směr letu a zmásti tak naslouchací službu. Kluzáky pak přistanou až 40 km od místa odpoutání — naprosto bezhlučně.

A konečně nesmíme zapomenouti, že parašutistů lze použiti i v noci a za mlhy. Je pravdou, že seskoky a shromáždování jednotek v neznámém terénu za tmy jsou velmi obtížné a můžeme předpokládat, že se nikdy nepodaří shromáždit bezpečně a bez úrazu všechny příslušníky kolem svého velitele, což rozhodně nebude působiti dobře na morální stav jednotky. Seskok parašutistů v noci nebo za ranního šera, umožní jim jakés takés překvapení, které může býti zvýšeno seskakováním do prostoru lesních pasek a pod.; naproti tomu shromáždění této jednotky bude daleko obtížnější, bude mnohem déle trvat, obraně bude dána časově delší možnost zákroku, čímž vlastně výhody získané nocí a nepřehledným terénem budou úplně paralisovány.

Ku konci bych se pokusil odpověděti na otázku, mohou-li Němci použiti parašutistů i při pokusu o vpád do Velké Britanie.

Mohou :

- 1.) Mají k dispozici velké množství vycvičených lidí,
- 2.) mají dosti letounů,

3.) mají blízké základny, z nichž mohou tytéž letouny odstartovati až i třikrát v tomtéž dni,

4.) použití je však naprosto vázáno na součinnost invase z moře.

5.) akce může býti denní nebo noční (mlha),

6.) velmi mnoho Němců zná velmi dobře britské teritorium; Naproti tomu se staví tyto skutečnosti:

1.) Parašutistů nutno použití v mase, což

2.) protiletectká obrana rozhodně nedovolí; německé ztráty v srpnu a v září při hromadných útocích nad Velké ostrovy, kdy německé útočné letouny musely se probíjeti přes vodní hranici Velké Britanie. Nad její vlastní teritorium dostala se jich jenom velmi malá část. Nesmíme zapomenout, že od té doby uplynulo téměř půl roku, během něhož protiletectká obrana učinila dalekosáhlé pokroky;

3.) výtečně vybudovaná hlásná služba dá obránci zavčas zprávu o blížícím se nebezpečí;

4.) masový útok v noci jest znemožněn rychle a úspěšně se vyvíjejícím nočním stiháním naší obrany. Nezapomeňme na dříve uvedené nevýhody nočního seskoku, na mravní kvality domácího obyvatelstva a na dobře organisovanou a vycvičenou HG;

5.) již dříve bylo řečeno, že použití parašutistů není dobře možné bez přípravných prací a bez pomoci páté kolony, o níž zde, ve Velké Británii, není třeba ani hovořiti;

6.) dojde-li k akci přece, jak se jí brániti? Myslím, že uvedených několik bodů lze doplnit systémem obranných záloh, umístěných centrálně v okruhu možných cílů pro parašutisty, a vybavených rychlými, případně lehce pancéřovanými obrněnými vozidly a dostatečnými palebnými prostředky. Mimo to preventivně umístit „palebné hlídky“ na význačných bodech v terénu, případně na možných plochách pro přistání s úkolem nejen pozorovací a hlásné služby, ale hlavně první obranné palby. Tyto hlídky jsou spojeny se zmíněnými zálohami, kde vyhlásí poplach a absolutně stačí pro první okamžik udržeti v šachu „s nebe padajícího nepřítele“ a zabrání mu ve shromáždění, orientování a případné akci do příchodu hlavní jednotky, která má možnost ho zničit i při případné početní přesile.

Parašutisté i letouny a výsadky jsou nejzranitelnější a možno říci naprosto neschopni obrany v okamžiku nasazení pro přistání.

Toto přistání může býti chráněno stihacím letectvem, které však musí býti velmi opatrné, aby nezpůsobilo ztráty

vlastním lidem a nevzneslo tím zmatek do jednotek, které mají býti útočné. Myslím však, že tito stíhači budou míti dosti práce se získáním a udržením převahy ve vzduchu (nad letouny obrannými), které je naprosto třeba, má-li míti výsadek nějaký úspěch.

Poslední snad námitka, že použití kluzáků, případně barevných padáků, v různém terénu a za různých denních podmínek, může docílití naprostého překvapení obrany — neobstojí, bude-li přesně pracovat již vzpomenutá hlásná a zpravodajská služba.